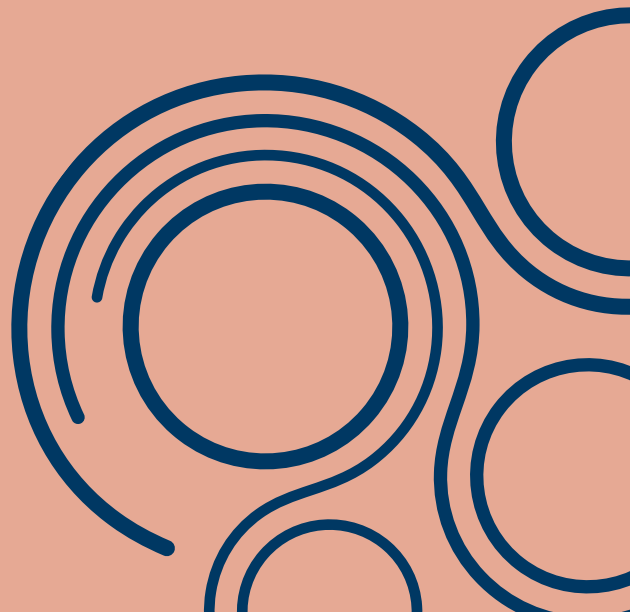

Råd for personer med funsjonsnedsettelse

Årsmelding 2022

- et godt sted å leve

Årsmelding 2022 – råd for personer med funksjonsnedsettelse

Innledning

Råd for personer med funksjonsnedsettelse er et folkevalgt organ med hjemmel i kommuneloven. Rådet er valgt av kommunestyret og uttaler seg i saker som gjelder personer med funksjonsnedsettelse. Personer med funksjonsnedsettelse er ofte underrepresentert i folkevalgte organer. Av den grunn er det ikke en selvfølge at deres synspunkter vil inngå i saksgrunnlaget når politiske vedtak fattes. Ordningen med et eget råd for personer med funksjonsnedsettelse veier til en viss grad opp for et demokratisk underskudd i tradisjonelle politiske organer. Rådets arbeid blir regulert i forskrift om medvirkningsordninger og reglement vedtatt av kommunestyret. Det følger av forskriften § 2 femte ledd at rådet skal utarbeide en årsmelding som legges frem for kommunestyret.

Denne årsmeldingen omhandler tidsperioden januar 2022 til og med desember 2022.

Sammensetning av rådet

Representanter fra paraplyorganisasjoner:

- Hilde Kari Burud (SAFO)
- Eli Steen (SAFO)
- Frank-Erik Hostvedt Knudsen (FFO)
- Anne Johnsen (SAFO)
- Liv Astri Hansen (FFO)
- Erik Stang Hotvedt (FFO)
- Tordis Jorunn Rustand (FFO)
- Jan Martin Hafskjold (FFO)

Varamedlemmer i numerisk orden:

1. Hanne Frostad (SAFO)
2. Arve Andreassen (SAFO)
3. Jonny Krogsund (FFO)
4. Geir Egge (FFO)
5. Nils Einar Stablum (FFO)

Kommunestyrets representanter:

Herman Ekle Lund (Venstre)

Camilla Fjeld Gustavsen (Senterpartiet)

Leif Harald Auke (Høyre)

Varamedlemmer i numerisk orden:

1. Arif Erkök (Arbeiderpartiet)
2. Ole Trillhus (Høyre)
3. Bjørn Ivar Bråthen (Fremskrittspartiet)

Leder av rådet er Hilde Kari Burud. Nestleder er Liv Astri Hansen.

FFO er Norges største paraplyorganisasjon for organisasjoner for kronisk syke, funksjonshemmede og deres pårørende, og omfatter 84 medlemsorganisasjoner. SAFO er en paraplyorganisasjon som består av Norges Handikapforbund, Norsk Forbund for Utviklingshemmede og Foreningen for Døvblinde.

Rådmannens representant i råd for personer med funksjonsnedsettelse er kommunalsjef for tjenester til mennesker med nedsatt funksjonsevne Espen André Sørvig.

Nøkkeltall

Antall møter	Antall saker	Antall orienteringer
8	75	38

Tidspunkt for møter og alle saksdokumenter er tilgjengelig på kommunens nettside.

Orienteringer:

- Orientering om skisprinten v/Arne Madsen, leder for organisasjonskomiteen World Cup
- Søknader til festivaler og større arrangementer v/Wilfred Vuillaume, virksomhetsleder arrangement og aktiv fritid
- Justering av vedtekt på SFO/AKS – rådmannens høringsforslag v/Kjersti Pedersen, rådgiver Plan og strategi
- Arbeid med temaplaner v/rådgiver Brynjar T. Nyborg
- Balanse 2022 v/kommunalsjef for hjemmetjenester og institusjon Sudhir Sharma
- Tilskudd til helse- og sosialformål v/rådgiver Brynjar T. Nyborg
- Egenandel på fysioterapitjenester utført av kommunalt ansatte v/rådgiver Brynjar T. Nyborg
- Bolig og befolkning i kommunedelene v/rådgiver Glenny Jelstad
- Vurdering av økt bosettingstall v/rådgiver Glenny Jelstad
- Prinsipielle vurderinger som skal ligge til grunn når boligtiltak planlegges for innbyggere med omfattende og sammensatte tjenestebehov v/rådgiver Glenny Jelstad
- BPA v/Eline Lislud Nilsen og Christina Ask Mathisen
- Forslag til temaplaner for tekniske tjenester, helse, sosial og omsorgstjenestene, kultursektorens tjenester for utvikling av kunst og kulturlivet og oppvekst og læringsløp - sendes på høring. v/rådgivere i Plan og strategi Glenny Jelstad og Kebel Marin Fleites
- Høringsutkast - Tre strategier: En helhetlig strategi for å møte fremtidens behov for bygg med helse- og sosialformål, strategi for lindrende behandling og strategi for rehabilitering. v/rådgiver Glenny Jelstad
- Utredning – Virkemidler for en helhetlig, sosial boligpolitikk v/rådgiver Glenny Jelstad
- Differensiering og bedre tilrettelegging av avlasningstjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne. v/avdelingsleder avlastning og aktivitet Christine Back
- Eiker Vekst og Svelvik Produkter v/daglig leder Svelvik Produkter, Tonje Solstad og daglig leder Eiker Vekst, David Correia Hemmingsen
- Temaplan på høring – innspill og arbeid i grupper
- Forslag til kommunale retningslinjer for startlån og boligtilskudd v/rådgiver Vibeke Rochmann
- Samarbeid med foreldregruppe om etablering av bofellesskap til unge med nedsatt funksjonsevne v/prosjektleder i foreldregruppa Morten Ljosland
- Orientering om hvordan Drammen kommune jobber med vedtak som fattes overfor vår brukergruppe, personer med funksjonsnedsettelse. v/fagkoordinator Eline Nilsen og avdelingsleder Henriette Fevang fra Tjenestetildeling og koordinerende enhet.
- Temaplaner og helhetlig strategi for bygg til helse- og omsorgsmål. v/rådgiver Glenny Jelstad
- Innspill til satsinger og tiltak – temaplan boligutvikling. v/rådgiver Glenny Jelstad
- Høring NOU 2021: 11 «Selvstyrt er velstyrt». v/rådgiver Toril Løberg
- 1. tertialrapport 2022. v/kommunalsjef Espen A. Sørvig

- Høring – Regional utviklingsplan for Helse Sør-Øst. v/rådgiver Brynjar Thorgersen Nyborg
- Orienteringssak – Høring: «Bostøtten – opprydning og forankring». v/rådgiver Vibeke Rochmann
- Orienteringssak: Prinsipper for fastsetting av husleie i kommunale utleieboliger. v/rådgiver Vibeke Rochmann
- Svelvik produkter og Eiker vekst – Nåsituasjon. v/Tonje Solstad, daglig leder Svelvik produkter
- Balanse 2022 – Orientering om planlegging av ombygging av Fredholt og Gulskogen til omsorgsboliger/bofellesskap. v/kommunalsjef for hjemmetjenester og institusjon Sudhir Sharma og daglig leder Drammen eiendom Gjermund Riise Brekke.
- Midlertidig gangbru v/Johannes Devold og Tommy Iversen fra Drammen kommune, og Thomas Aas fra BaneNOR
- Universell utforming, strømming av politiske møter v/kommunikasjonssjef Lars Arntzen
- Temaplan idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv v/rådgiver Monica Nyhus
- Temaplan for boligutvikling v/rådgiver Glenny Jelstad
- Nytt sykehus v/representant fra brukerrådet Rune Kløvtveit
- Informasjon om jobbfrukt. v/stabsleder fellestjenester Erik Brun-Pedersen og virksomhetsleder anskaffelser Anette Hartz-Bruun
- Oppfølging etter Sivilombudets besøksrapport (P05) v/fagrådgiver Hege Kylland
- Handlings- og økonomiplan 2023-26 v/kommunalsjef Espen Sørvig
- Videre utvikling av tjenester til mennesker med nedsatt funksjonsevne i Drammen v/kommunalsjef Espen Sørvig

Uttalelser til saker

Uttalelse til sak 2/22 Orientering: Tjenestedata for Helse- sosial og omsorgstjenestene juli til november 2021:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse støtter rådmannens forslag til vedtak med følgende kommentar:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse ser det omfattende arbeidet som er gjort med å samle inn og fremstille tjenestedataene for Tjenestedata for Helse- sosial og omsorgstjenestene juli til november 2021. Rådet ser dette som en informativ, konsis og strukturert måte å fremstille disse tallene på. Vi støtter denne formen for rapportering og ønsker at det videreføres fremover.

Uttalelse til sak 5/22 Justering av vedtekt på SFO/AKS – rådmannens høringsforslag:

Rådet mener at elever med nedsatt funksjonsevne i 5.-7. klasse må prioriteres å få plass på SFO / AKS dersom foreldrene søker om dette. SFO /ASK er for mange av barna det eneste stedet hvor man er en del av normaliteten, og eneste arena for sosialisering. SFO / AKS plass er en forutsetning for at foreldrene til barn med nedsatt funksjonsevne kan stå i arbeid. Rådet mener derfor at det ikke bør være usikkerhet om disse elevene får plass på SFO / AKS, men at det bør strebes for at tilbudet er forutsigbart. Rådet tror at kommunen og skolene etterstreber å få til gode løsninger innenfor sine rammebetingelser, men at det er svært uheldig at hver skoles økonomi skal være avgjørende for om det kan tilbys plass for denne svært sårbare gruppen. Rådet anbefaler at avsnitt 2 i rådmannens forslag til endring i §7 fjernes.

Vedtak:

Drammen kommune sender forslag til endringer i §§ 7 og 10 i vedtekten til skolefritidsordningen (SFO/AKS) ut på høring med endring om at avsnitt 2 i §7 fjernes.

6 | Råd for personer med funksjonsnedsettelse

Uttalelse til sak 9/22 Tildeling av tilskudd med helse- og sosialformål for lag og foreninger- 2022:

Tilskudd med helse- og sosialformål i 2022, tildeles til ideelle og frivillige lag og foreninger i henhold til rådmannens innstilling. Med følgende tilleggsforslag fra råd for personer med funksjonsnedsettelse:

Oversikten over hva slags tilskuddsordninger som finnes, med klare kriterier og målgruppe for hver enkelt ordning, og enkle søknadsskjema må være godt synlig og lett tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

Uttalelse til sak 10/22 Egenandel på fysioterapitjenester utført av kommunalt ansatte fysioterapeuter:

- Drammen kommune innfører egenandel for fysioterapeuter utført av kommunalt ansatte fysioterapeuter i henhold til bestemmelsene i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester
- Kommunale fysioterapitjenester med egenandel avgrenses til:
 - Individuell undersøkelse, behandling og oppfølging
 - Gruppetrening i regi av fysioterapitjenesten
- Øvrige kommunale fysioterapitjenester er uten egenandel
- Det vurderes fritak for egenandeler for brukere som har vanskelig for å kunne prioritere dette i sin daglige økonomi. En spesifisering av nivå på innslagspunkt for innvilgelse av fritak for egenandel bør foreligge.

Uttalelse til sak 12/22 Prinsipielle vurderinger som skal ligge til grunn når boligtiltak planlegges for innbyggere med omfattende og sammensatte tjenestebehov:

Følgende prinsipper legges til grunn når nye botiltak skal etableres for innbyggere med omfattende og sammensatte tjenestebehov etter langtidsbehandling innen psykisk helsevern i spesialisthelsetjenesten med forslag til nytt punkt 4:

1. Kommunen skal bidra til at alle innbyggere har trygge og gode boforhold og at barn har gode oppvekstkår
2. For å skape trygghet skal naboer involveres og informeres tidligst mulig ved planlegging av nye botiltak
3. Det skal sikres mest mulig integrering og blandet befolkningssammensetning i nærområder som blir berørt
4. Planlegging av nye botiltak og disponering av eksisterende boliger skal gjøres gjennom solid tverrfaglig samarbeid hvor kommunens administrasjon, ansatte ute i tjenesten og bruker er involvert i hele prosessen.
5. Innbyggere med omfattende og sammensatte tjenestebehov og som har behov for bolig skal primært få tilbud om bolig i kommunen, og ikke gjennom eksternt kjøp

Uttalelse til sak 17/22 Høringsutkast – Tre strategier: En helhetlig strategi for å møte fremtidens behov for bygg med helse- og sosialformål, strategi for lindrende behandling og strategi for rehabilitering:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse oppfatter dette som et godt og gjennomarbeidet dokument. Rådet roser særlig den innsats som er lagt ned i samarbeid med husbanken og erfaringsutveksling med andre kommuner for å dra nytte av gode og mindre gode erfaringer på området.

1. Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg legger ut høringsutkast til de tre strategiene:
 - Helhetlig strategi for fremtidens kapasitet på bygg med helse- og omsorgsformål
 - Strategi for lindrende behandling, og
 - Strategi for rehabilitering

til offentlig ettersyn

2. Høringsperioden fastsettes til 11.04.2022 til 09.05.2022
3. Høringen legges opp med blant annet følgende aktiviteter:
 - Dialog med nærutvalgene
 - Dialog med Eldrerådet
 - Dialog med Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Uttalelse til sak 18/22 Utredning – Virkemidler for en helhetlig, sosial boligpolitikk:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse oppfatter dette som et godt og gjennomarbeidet dokument som gjenspeiler et fyldig kunnskapsgrunnlag som er lagt til grunn for en helhetlig sosial boligpolitikk.

1. Utredningen legges til grunn for videre arbeid med temaplan for boligutvikling. Virkemidler for en sosial boligpolitikk, herunder virkemidler for «tredje boligsektor», vurderes helhetlig i det videre planarbeidet.
2. Igangsetting av mulig pilot for utprøving av virkemidler for tilrettelegging av «tredje boligsektor» i området Bragernes sentrum vest utredes videre som egen sak.

Uttalelse til sak 19/22 Forslag til temaplaner for tekniske tjenester, helse, sosial og omsorgstjenestene, kultursektorens tjenester for utvikling av kunst og kulturliv og oppvekst og læringsløp – sendes på høring: Rådmannens forslag til vedtak med endring i punktet under felles satsinger som gjelder alle temaplanene, punkt 5 – Folkehelse og livsmestring:

Ved helhetlig tjenesteutvikling skal grunnleggende rettigheter og universell utforming ivaretas slik at tjenestene også er tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne.

1. Høringsutkastet til temaplanen legges ut på offentlig høring
2. Høringsperioden fastsettes til 11.4.22 – 9.5.22
3. Høringsperioden legges opp med blant annet følgende aktiviteter
 - a. Dialog med innbyggere og lokalsamfunn i regi av nærutvalgene
 - b. Dialog med aktuelle lag og foreninger

Uttalelse til sak 24/22 Inkluderende undervisning, spesialscole og forsterkede enheter i Drammen kommune:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse erfarer at Drammen kommune har gjort et godt stykke arbeid med å forbedre inkluderende opplæring og undervisning for personer med behov for ekstra tilrettelegging og støtter derfor rådmannens konklusjon, og tar saken til orientering.

Uttalelse til sak 25/22 Differensiering og bedre tilrettelegging av avlastningstjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse roser Drammen kommune for godt arbeid med differensiering og bedre tilrettelegging av avlastningstjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne og støtter derfor rådmannens forslag til vedtak:

1. Avlastningstilbudet differensieres, slik at det i høyest mulig grad er tilpasset brukernes behov for kompetanse
2. Ved endring i lokasjon for avlastning skal det være god dialog med bruker og pårørende
3. Ved endring i lokasjon for avlastning skal det varsles skriftlig, med informasjon om klagerett
4. Boenheter som frigjøres som følge av endringene, skal tilbys til brukere som har behov for botilbud tilrettelagt for heldøgns tjenester

Uttalelse til sak 27/22 Bruk av arealer til uteservering – Bragernes torg:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse mener rådmannen har lagt gode vurderinger til grunn i arbeidet med saken om bruk av Bragernes torg og følger for de ulike brukergrupper. Rådet støtter derfor rådmannens vurdering i saken.

Erfaringer fra brukergruppen rådet representerer viser at det vil bli dårligere fremkommelighet og mindre plass ved en utvidelse lik alternativ 2. Alternativ 2 vil også gi større fare for at lederlinjer blir brutt. På bakgrunn av dette ønsker rådet å henstille til at alternativ 1, «Avsatt uteareal for servering på Bragernes torg forblir som før pandemien inntraff» er det som blir vedtatt.

Alternativ 1:

Avsatt uteareal for servering på Bragernes torg forblir som før pandemien inntraff.

8 | Råd for personer med funksjonsnedsettelse

Uttalelse til sak 29/22 Innspill til togtilbud fra 2024:

Rådet stiller seg enstemmig bak rådmannens forslag til vedtak med følgende tilleggskommentar:

Råd for personer med funksjonsnedsettelse synes rådmannens vurdering av togtilbudet er god. Rådet ser allikevel nødvendigheten av å fremheve punkt 1, Brakerøya stasjon, da denne blir svært viktig når nytt sykehus og helseparken åpner i 2025. Det er da særlig Vestfoldbanen vi fokuserer på. Vestfoldbanen stopper ikke på Brakerøya stasjon i dag. Alle tog bør stoppe på Brakerøya, også togene fra Vestfold Telemark. Vestfoldbanen har med reisende som vil ha det nye sykehuset som sitt første alternativ og dette bør komme klart fram i vurderingen.

Rådet påpeker også at Brakerøya stasjon slik den fremstår i dag, ikke er godt universelt utformet. Med økende trafikk bør det planlegges og utføres en betydelig oppjustering av stasjonen. God tilgjengelighet for bevegelseshemmede, tydelige lederlinjer og lett tilgjengelig informasjon for blinde og svaksynte er et betimelig krav i tråd med regjeringens rapport Bærekraft og like muligheter – et universelt utformet Norge (2021–2025) om at «Universell utforming skal være med i grunnlaget i alle planer for oppgradering og bygging av ny infrastruktur innenfor transportvirksomhetenes ansvarsområde.

Kvalitets- og dimensjoneringskrav fastsettes gjennom virksomhetenes håndbøker og veiledere. Nye krav til universell utforming i drift og vedlikehold innarbeides fortløpende ved inngåelse av nye kontrakter. Det bevilges midler til oppgradering av eksisterende infrastruktur på vei- og jernbanebudsjettet. Tiltak som medvirker til sammenhengende, universelt utformede reisekjeder som mange har nytte av, blir prioritert når Statens vegvesen og Bane NOR SF velger hvilke stasjoner og knutepunkt som skal oppgraderes.

Universell utforming vil videre være en integrert del i flere bypakker og byvekstavtaler, for eksempel gjennom konkrete tiltak i utviklingen av kollektivtransporten.»

Uttalelse til sak 31/22 Vei- og gatenorm 2022

Råd for personer med funksjonsnedsettelse støtter rådmannens vurderinger, konklusjon og forslag til vedtak med tilleggskommentarer:

En presisering av hvordan universell utforming ivaretas må komme med i den nye normen med referanse til gjeldende lovverk på området. Det bør være en selvfølge at ny vei- og gatenorm beskriver tydelig krav til fysiske skiller, ulik farge på dekke, hensiktsmessig lyssetting og krav til snøbrøyting og rydding slik at fremkommelighet sikres, også for personer med funksjonsnedsettelse.

Uttalelse til sak 35/22 Tildeling av midler til Aktive lokalsamfunn 2022

Drammen kommune tildeler midler til Aktive lokalsamfunn som vist i tabellen i saken.

Ved tildeling av midler i 2023 ønsker råd for personer med funksjonsnedsettelse at det tas hensyn til sårbare grupper, og at det i saken presenteres en vurdering av kriteriene i søknadene, og om de er innfridd.

Uttalelse til sak 40/22 2. gangsbehandling - Helhetlig strategi for bygg med helse- og omsorgsformål, Strategi for lindrende behandling og Strategi for rehabilitering

Råd for personer med funksjonsnedsettelse oppfatter dette som et godt gjennomarbeidet dokument som gjenspeiler et bredt kunnskapsgrunnlag. Rådet støtter derfor rådmannens forslag til vedtak, og imøteser involvering i det videre arbeidet rundt prioriteringer i de årlige handlings- og økonomiplaner og tertialrapporter i planperioden.

1. Helhetlig strategi for bygg til helse- og omsorgsformål vedtas, i henhold til rådmannens forslag
2. Strategi for lindrende behandling vedtas, i henhold til rådmannens forslag
3. Strategi for rehabilitering vedtas, i henhold til rådmannens forslag
4. Alle tre strategier gjelder for perioden fra 2023 til 2032
5. Økonomiske prioritering vurderes i de årlige handlings- og økonomiplaner og tertialrapporter i planperioden, fra og med perioden 2023 - 2026

Uttalelse til sak 41/22 Innspill til utkast til retningslinjer for uterom og byrom

1. Utkast til reviderte retningslinjer for byrom og uterom i Drammen kommune tas til orientering.
2. Rådet har ingen innspill til forslaget.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse stiller seg bak rådmannens forslag til vedtak med følgende tilleggskommentarer:

Rådet takker for invitasjonen til å komme med innspill i saken om retningslinjer for uterom og byrom. En av viktige fokusområder i rådet er nettopp sikring av universell utforming og tilgjengelighet for vår brukergruppe. Rådet imøteser derfor også fremtidige invitasjoner til involvering og befaringer når det skal anlegges uterom og byrom.

Uttalelse til sak 43/22 Sluttbehandling av temaplaner for tekniske tjenester, helse, sosial og omsorg, oppvekst og læringsløp og kultursektorens tjenester for utvikling av kunst og kulturlivet

Råd for personer med funksjonsnedsettelse støtter rådmannens forslag til vedtak med følgende tilleggskommentar: Rådet takker for muligheten til å være med å påvirke arbeidet med strategier og temaplaner. Rådet oppfatter dette som et godt og gjennomarbeidet dokument både hva gjelder kunnskapsgrunnlag og aktuelle lover. Vi ser frem til å følge planene videre i de årlige handlings- og økonomiplaner og tertialrapporter.

Uttalelse til sak 44/22 Høring NOU 2021:11 «Selvstyrt er velstyrt»

Bakgrunnen for BPA-utvalgets arbeid var å sørge for at BPA blir et likestillingsverktøy. Per i dag er det altfor mange som får avslag på BPA eller får altfor få BPA-timer. Det er for store forskjeller i tilbudet mellom kommunene, og mange kommuner nekter folk å reise ut av kommunen eller landet, eller å legge til rette for at man kan ta utdanning, være i jobb, ha et sosialt liv eller delta i politikk eller organisasjonsliv med BPA. Dermed hindres folk i å leve livene sine, og grunnleggende menneskerettigheter blir brutt.

- BPA ordningen må bygge på kravene FNs funksjonshemmedekonvensjon (CRPD)
- BPA må gjelde alle områder i livet (arbeid, skole/utdanning, ferie, fritid, familieliv)
- Retten til BPA må følge behovet og ikke alder. Vi mener det ikke kan settes en øvre aldersgrense for rettigheten til BPA. Det er behovet som må være styrende. Det kan imidlertid skilles mellom funksjonsnedsettelse og normal alderdomssvekkelse.
- Retten til BPA må ikke avgrenses på bakgrunn av timebehov. Vi mener det er urimelig å gi retten til BPA etter en behovsgrense på et gitt antall timer. Selv om tjenesten skal utformes i samråd med den enkelte, erfarer vi at BPA er et område hvor mange saker blir opphevet eller omgjort av Statsforvalteren. Dette viser tydelig at det er stor avstand mellom den enkeltes og kommunens vurdering av behovet, og at BPA fra kommunens side blir betraktet som helsehjelp, og ikke et verktøy som bidrar til at personer med nedsatt funksjonsevne kan leve sitt liv på lik linje med andre. Å organisere bistand som BPA til personer med nedsatt funksjonsevne, men som betraktes som godt-fungerende, vil også være et viktig hjelpemiddel for å unngå isolasjon og inaktivitet, forebygge livsstilssykdommer og psykiske plager og depresjoner.
- (Alle mennesker ønsker i utgangspunktet å være selvhjulpne, uten hjelp fra andre. Å ha andre mennesker tett på livet, i hjemmet og med familien er ikke et ønske, men en nødvendighet. Vi tror derfor at man ikke vil be om flere assistansetimer enn nødvendig.)
- BPA må samordnes med funksjonsassistanse, og også gjelde VTA, dagsenter og arbeidsmarkedstiltak.
- BPA skal kunne benyttes i og utenfor egen kommune. De som har BPA må kunne reise på besøk til familie og venner utenfor egen kommune, delta på kurs og samlinger i regi av organisasjoner, reise til fornøylesparker, gå i teater mm på lik linje med andre.
- Staten må sikre forutsigbar finansiering av ordningen, og tilskudd fra staten til kommunene må følge personen.
- Det må ikke være egenandel på BPA. Egenandeler er skatt på funksjonshemming. Ingen andre må betale egenandel for å oppnå likestilling. Funksjonshemmede har generelt dårligere betalingsevne enn befolkningen for øvrig, men betaler samtidig betydelig mer i egenandeler på legemidler, medisinsk utstyr, behandlinger med mer enn ikke-funksjonshemmede. Det er stor forskjell på å betale egenandel gjennom hele livet og å betale egenandel på hjemmetjenester i slutten av livet. Det er også stor forskjell på egenandelsatsene kommunene imellom.

10 | Råd for personer med funksjonsnedsettelse

- BPA ordningen må sikre retten til fritt valg av BPA tilbydere tilpasset egne behov. Mange kommuner gir ikke anledning til å velge andre tilretteleggere enn egen kommune. Vi har mange BPA tilbydere som har særskilt kunnskap og systemer som dekker ulike individuelle behov.
- BPA skal være uavhengig av type funksjonsnedsettelse, og kan tildeles alle som har behov for personlig assistanse som man enten leder selv eller sammen med noen
- Barns selvstendige rett til BPA må bli helt tydelig. BPA er en viktig nøkkel for å sikre deltakelse, inkludering og mestring. I dag er det mange kommuner som ikke gir BPA til barn. Dette må derfor stå sterkt i en ny BPA ordning.
- BPA til familier med barn med assistansebehov må vurderes ut fra familiesituasjon som helhet. BPA må kunne gis både på bakgrunn av barnets assistansebehov, for å hjelpe foreldre med å dekke foreldrenes meromsorgsoppgaver og som avlastningstiltak. BPA vil bidra til at barn får bo i hjemmet sitt i stedet for å måtte flytte til kommunal institusjon for at foreldre skal få avlastning. For de som trenger ekstra forutsigbarhet vil BPA sikre barn assistanse som er stabil og kjent uavhengig av hvilken arena barnet er på, om det er skole, fritidsaktivitet eller i barnebursdag. Barn som skal utvikle selvstendighet og uavhengighet kan få mulighet til det i samme tempo som andre barn, og foreldre kan sikres tilsyn med barn som trenger det for å kunne stå i full jobb.
- BPA må sømløst samordnes slik at BPA fungerer som en helhetlig ordning for personer som har behov for helsetjenester eller har vedtak etter kapittel 9 i Helse og omsorgsloven. Spesialisert helsehjelp kan være mer hensiktsmessig i en BPA-ordning enn punktjenester fra kommunen da oppgaven utføres av færre antall personer og dermed mindre sannsynlighet for feilbehandling.
- Nytt lovverk må ha tydelig krav til at det skal innvilges BPA til personlig assistanse som er nødvendig for å kunne leve og delta i samfunnet med samme valgmuligheter som andre.
- Nytt lovverk må fortsatt sikre retten til BPA for personer med vedtak etter kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven. Alle mennesker trenger trygghet i livet sitt, spesielt personer med sammensatte adferdsvansker. Erfaring viser at organisering av tjenester som BPA er et godt forebyggende tiltak mot bruk av tvang og makt, da en liten og stabil personalgruppe og et stort innslag av brukerstyring bidrar til å redusere forekomsten av utfordrende atferd.
- Det er viktig at BPA også hjemles i likestillingsloven. BPA bør først og fremst sees på som et likestillingsverktøy, og ikke en helseordning. Vi mener det er viktig at likestilling er et nasjonalt ansvar som ikke kan overlates til hver enkelt kommunes forståelse og praktisering. Det er derfor viktig at BPA hjemles i lov og ikke i forskrift.

Uttalelse til sak 49/22 Høring – Regional utviklingsplan for Helse Sør-Øst

Rådet stiller seg bak rådmannens forslag til vedtak med følgende endring i siste kulepunkt (uthevet):

Det er positivt at prioriterte målgrupper samsvarer med helseforetakenes prioriteringer, og **Drammen kommune stiller seg bak at barn og unge, voksne med alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer, skrøpelige eldre og personer med flere kroniske lidelser blir prioriterte grupper. Drammen kommune imøteser økt fokus på habilitering av barn, unge og voksne med medfødt eller tidlig ervervede funksjonsnedsettelse og ønsker at det kommer mer tydelig frem i de seks satsingsområdene, da spesielt i punkt 3 «samarbeid om de som trenger det mest».**

Uttalelse til sak 50/22 Høringsutkast – Handlingsplan for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg

Råd for personer med funksjonsnedsettelse tar saken til orientering og ser fram til å følge saken videre.

- Handlingsplanen for utvikling og bruk av barnehage- og skolebygg legges ut på offentlig høring.
- Rådmannen informerer innbyggere og berørte parter om høringen slik det kommer frem i denne saken.

Uttalelse til sak 51/22 Orienteringssak – Høring: «Bostøtten – opprydning og forankring». Rapport fra ekspertgruppe

Saken tas til orientering.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Drammen støtter at arbeidet rundt opprydning og strukturering av Boligstøtte gjøres. Vi ser at den nåværende formen ikke er en god ordning som gir forutsigbar og god støtte til de som trenger det i tillegg til forskjellsbehandling.

Særlig ønsker rådet at vi blir informert om sakens gang videre, spesielt når det gjelder valg av modell for livsopphold og utgifter.

Uttalelse til sak 52/22 Orienteringssak: Prinsipper for fastsetting av husleie i kommunale utleieboliger

Saken tas til orientering.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse stiller seg bak arbeidet med revurdering og gjennomgang av prissettingssystem for husleie i Drammen kommune. Nåværende modell er utdatert og skjevt fordelt med tanke på at alle priser justeres etter Drammen. Det er store forskjeller på prisene i Nedre Eiker/Svelvik og Drammen og dette medfører at leiligheter her blir en god del dyrere enn de skulle ha vært.

Rådet imøteser videre informasjon angående dette arbeidet og ønsker å følge saken videre.

Uttalelse til sak 55/22 Balanse 2022 – nye tiltak. Ny behandling av kommunestyresak 60/22 som følge av vedtak fra Statsforvalteren i Oslo og Viken

- Avvikling av Gulskogen bo- og servicesenter godkjennes
- Avvikling av Fredholt bo- og servicesenter godkjennes
- Antall sykehjemsplasser reduseres med 33 plasser. 18 plasser flyttes til andre sykehjem i kommunen som beskrevet i saksfremlegget

Den nye informasjonen gitt på møtene i eldrerådet og i råd for personer med funksjonsnedsettelse den 13.10 om ombygging av Gulskogen og Fredholt tas formelt med i rådmannens forslag til vedtak som eget vedtakspunkt i tillegg til det foreliggende.

Uttalelse til sak 56/22 Samarbeid med Drammen videregående skole

Samarbeidet mellom kommunen og Drammen videregående skole vedtas slik det er beskrevet i saken med følgende kommentar fra råd for personer med funksjonsnedsettelse:

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse er kjent med at lav valgdeltagelse for personer med kognitive og psykiske utfordringer er lav både regionalt og lokalt i Drammen kommune.

Fokus på arbeid for å få økt kunnskap om denne velgergruppen, og hvordan valgdeltakelsen kan øke er derfor et meget viktig område å undersøke grundig. Rådet imøteser derfor det betydelige arbeidet som er lagt ned fra elevene ved Drammen videregående skole og allerede etablert samarbeidet med Drammen kommune.

Rådet henstiller til at initiativet og planene får gode vilkår for sitt videre arbeid og støtter derfor rådmannens anbefalinger om å vedta den foreslåtte samarbeidsavtalen.

Uttalelse til sak 64/22 Handlings- og økonomiplan 2023-26

Råd for personer med funksjonsnedsettelse støtter rådmannens forslag til vedtak med følgende tilleggskommentarer:

Som en konsekvens av at behovet for boligtilbud og tjenester øker i programområde 05, er vi glad for at rådmannen legger opp til å øke antall boenheter tilrettelagt for heldøgnsomsorg og at det også foreslås å fremskynde tidligere vedtatt nybygg i Korsveien. Tjenestebehovet vil også øke i omfang, og det er viktig å se alle tjenester i sammenheng for å se om man kan oppnå besparelser ved å se på boform, arbeid, aktivitet og avlastning under ett for hver enkelt bruker.

I Agenda Kaupang sin økonomianalyse av pleie og omsorgstjenestene kommer det frem at Drammen kommune allerede driver veldig kostnadseffektive tjenester totalt sett innen pleie og omsorg sammenlignet med andre kommuner. Det vil si at det er begrenset hva man kan hente ut av ytterligere besparelser uten å komme i konflikt med lovverk, bærekraftmålene og CRPD.

12 | Råd for personer med funksjonsnedsettelse

På bakgrunn av dette vil råd for personer med funksjonsnedsettelse innstendig anbefale følgende:

Rådmannens forslag om at innsparings- og effektiviseringstiltak som forventes å gi en samlet innsparingseffekt på 10 millioner kroner i løpet av planperioden trekkes ikke ut av programområdets rammer, men benyttes til å øke handlingsrommet for å møte utgiftsveksten som følge av programområdets budsjettutfordring og økt antall brukere i tjenestene.

Ellers er råd for personer med funksjonsnedsettelse bekymret over at det i driftsbudsjettet er lagt inn nedgang i driftsutgifter til P05 i perioden 2023-26 til tross for at det er varslet at tjenesteområdet vil kreve mer ressurser i årene fremover.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse er også betenkt over at det er foreslått innsparingstiltak på ambulerende tjenester til hjemmeboende tatt i betraktning at dersom man skal kunne gjøre innsparinger i tjenesteområde 05 må man jobbe mer forebyggende og arbeide for å øke/forlytte ressurser til lavere nivå i innsatstrapp/boligtrapp.

Vedr. pkt. 11 i rådmannens forslag stiller råd for personer med funksjonsnedsettelse spørsmål om lånerammen til startlån er tilstrekkelig ref. tallene som fremkommer i sak 65/22 Tjenestedata HSO per september 2022.

Uttalelse til sak 65/22 Tjenestedata HSO per september 2022

Rådet tar saken til orientering, men vil tilføye under punkt P05 og tjenestemottakere som har behov for dagaktivitet, men står på venteliste, så skal kommunen bidra til at personer med utviklingshemming får jobb eller dagaktivitetstilbud. Rådet anbefaler følgende:

Drammen kommune skal legge inn innsats på et tidlig stadium sånn at man sikrer gode overganger mellom skole og arbeid / aktivitet for denne sårbare gruppen.

Det samme gjelder punktet om Antall tjenestemottakere 18 år og eldre som bor i bolig med fast tilknyttet personell hele døgnet. Her står det at flere brukere mottar alternative og kompensierende tjenester i påvente av ledig bolig tilrettelagt for heldøgnsomsorg. Råd for personer med funksjonsnedsettelse oppfordrer til følgende:

Drammen kommune skal starte tidlig med kartlegging av behov. Ved å arbeide systematisk med Innsatstrapp /boligtrapp og kontinuerlig kartlegge og evaluere behov kan det oppnås positive ringvirkning som bedre og koordinerte tjenester til brukerne samtidig som ressursbruken optimaliseres uten at det går på bekostning av lover, regelverk, bærekraftmålene og CRPD. Drammen kommune bør ha økt brukervedvirkning i form av dialog med de med funksjonsnedsettelse, pårørende og interesserorganisasjoner.

Uttalelse til sak 66/22 Videre utvikling av tjenester til mennesker med nedsatt funksjonsevne i Drammen kommune

Råd for personer med funksjonsnedsettelse applauderer og støtter opp om rådmannens forslag, og har rådsmedlemmer som ønsker å være med som brukervedvirkere i utviklingsprosjektet. Med dette utviklingsprosjektet vil man få anledning til å arbeide fram bærekraftige løsninger som på sikt kan gi brukerne bedre og mer koordinerte tjenester, og en optimalisert bruk av kommunens ressurser.

Uttalelse til sak 68/22 Organisering av undervisningstilbudet i forsterkede enheter

Råd for personer med funksjonsnedsettelse støtter rådmannens anbefaling om å velge Modell 1: Målgruppe 5.-10. trinn med følgende tilleggskommentar:

Nærmiljøskoleprinsippet må være det bærende prinsippet. I tilfeller hvor eleven selv opplever skolevegring, utenforskap og mangel på mestring, og nærmiljøskolen har gjort sitt ytterste for å tilrettelegge skoletilbudet uten hell, er det en lettelse å ha forsterkede enheter som Sagstedbrua og Nøsted. Det å teste ut og evaluere bruken av fleksible plasser er fornuftig ressursmessig, samtidig som det bidrar til elevene fortsatt er elever på nærmiljøskolen.

Uttalelse til sak 69/22 Samlokalisering av Drammen krisesenters kvinne- og mannsbolig – utredning av konseptvalg i henhold til reglement for investeringsprosjekter

Samlokalisering av krisesenterets kvinne- og mannsbolig må ha som mål:

- Fullverdig universell utforming
- Bygget skal tilfredsstillende krav i relevant lovverk, med særskilt fokus på: Arbeidsmiljøloven, Lov om kommunale krisesentertilbud. Forskrift om fysisk sikkerhet i krisesentertilbudet og universell utforming.
- Krisesentertilbudet skal være samlet i ett bygg, men botilbudet til kvinner og botilbudet til menn må være fysisk atskilt
- Likeverdig tilbud til kvinner, menn og barn
- Bygget må, så langt det er mulig, være i nærhet til viktige samarbeidspartnere som Legevakt, Politi og NAV
- Krisesenteret må ha egnede leke- og aktivitetsrom for barn som for eksempel rom for å ta imot venner og trygge utearealer
- Kommunen må ha et krisesentertilbud til sårbare personer i aktiv rus
- Felles arealer for brukere og personalets kontorer og samtalerom må være adskilt, helst i forskjellige etasjer eller seksjoner av bygget for å ivareta personvern og taushetsplikten
- Tilpasningene må være gjennomført innen en tidsramme på maksimalt 5 år
- Reduserte driftskostnader. Dette forutsatt at mannsboligen skal ha døgnbemanning i henhold til lovmessige krav, noe som ikke er ivaretatt i dagens driftsrammer.

Uttalelse til sak 74/22 Utlån av skolelokaler til frivillige lag og foreninger

Saken tas til orientering med følgende tilleggsuttalelse:

Det er av avgjørende betydning for frivilligheten å ha tilgang på rimelige og tilgjengelige lokaler for å kunne opprettholde aktivitetsnivået. Portalen Aktiv kommune skal inkludere alle tilgjengelige lokaler i Drammen kommune sine skoler slik at det blir enklere å finne frem til egnet lokale. Det er viktig at tilgjengelighet/ universell utforming med tanke på bevegelseshemmede, syns- og hørselshemmede og at fasiliteter beskrives for hvert enkelt rom.

Øvrige temaer

- World Cup Skisprint – Tribunen for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Universell utforming:
 - Kommunens innbyggertorg og på rådhuset
 - Nytt sykehus
 - I kultur-Norge
- Rådets involvering i arbeidet med nytt tinghus
- Valg av medlemmer til nærutvalg
- TryggEst
- CRPD

Fokusområder i 2023

- Bredt og overordnet fokus
- Deltagelse i dialogmøter som optimaliserer involvering
- Videre arbeid med implementering og oppfølging av CRPD og FN konvensjonen
- Likestilling og diskriminering
- Brukerstyrt personlig assistanse
- Arbeidsmuligheter - «Helt med» og øke antall arbeidsplasser til personer med funksjonsnedsettelse
- Universell utforming som involverer både fysiske og kognitive funksjonsnedsettelse
- Boligutvikling - øke antall boliger, mer differensiert botilbud og tilrettelagte boliger
- Produksjon av egne saker
- Økt brukermedvirkning
- Evaluering av inneværende rådsperiode 2021-2023

**DRAMMEN
KOMMUNE**